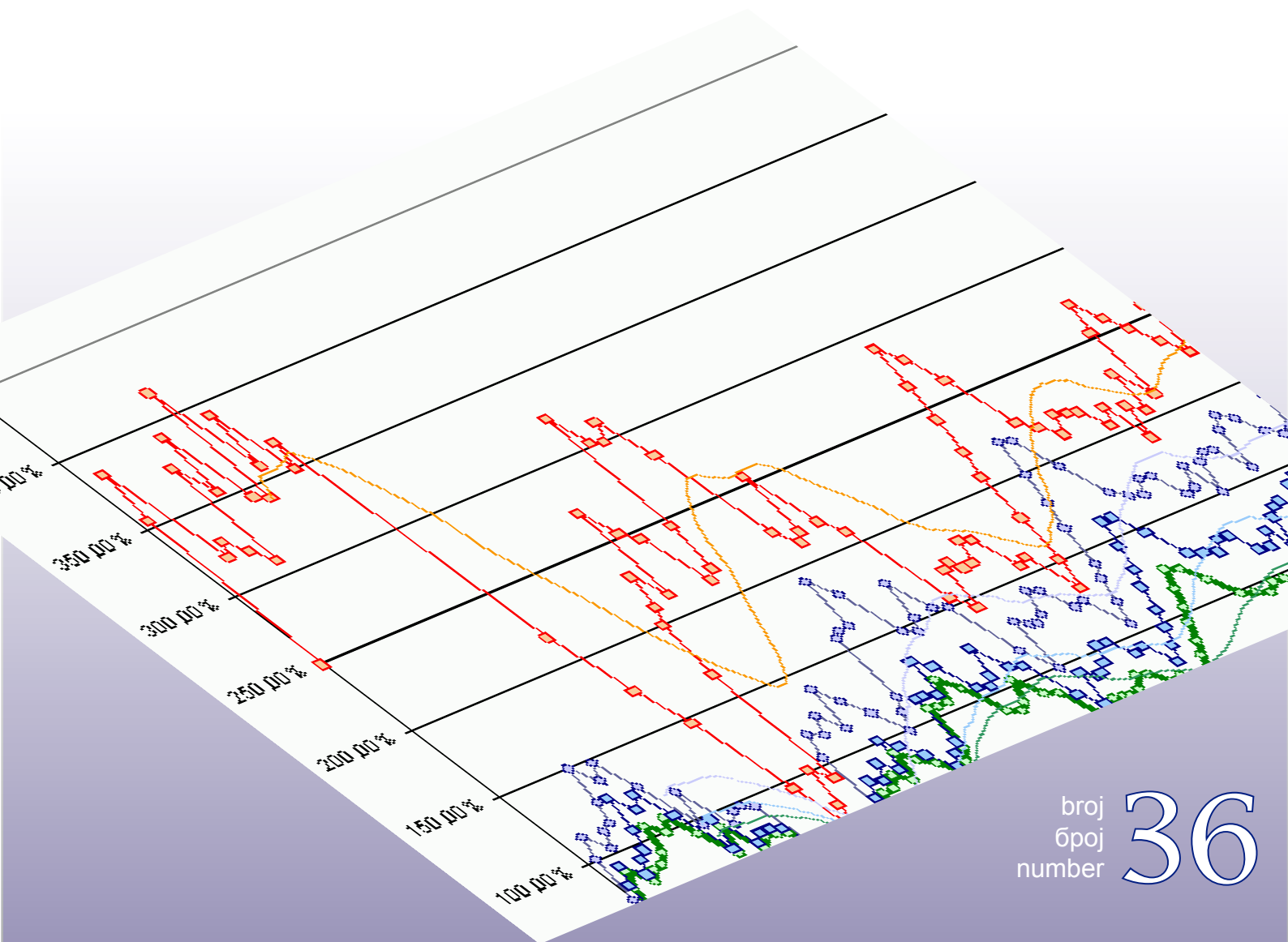

Macroeconomic Unit of the Governing Board of the Indirect Tax Authority

Oma Bilten

broj
број
number **36**

Uz ovaj broj

Problem raspodjele indirektnih poreza datira još od početka implementacije poreza na dodanu vrijednost. Žučne rasprave u vezi sa koeficijentima doznačavanja entitetima i Brčko Distriktu rezultirale su blokadama raspodjele indirektnih poreza sa jedinstvenog računa Uprave za indirektno oporezivanje (UIO) u više navrata do sada. Burne polemike u vezi sa kriterijima raspodjele indirektnih poreza i stvoreno nepovjerenje između nivoa vlasti nezasluženo su zasjenile efekte reforme u sferi indirektnog oporezivanja i izvandredne rezultate implementacije sistema PDV-a u BiH. Prijedlozi koji su izrasli iz rasprave o trajnoj metodologiji za raspodjelu indirektnih poreza kretali su se od radikalnih, koji su zahtijevali izmjenu zakonskog okvira, do prijedloga za poboljšanje postojećeg sistema.

Balansirajući prednosti i nedostatke ponuđenih opcija Upravni odbor UIO se opredijelio za krajnju potrošnju kao ekonomski kriterij raspodjele indirektnih poreza između entiteta. Pored toga, generalno opredjeljenje Odbora ide u pravcu poboljšanja postojećeg sistema, koja trebaju doprinijeti stabilnosti finansiranja svih nivoa vlade u BiH i eliminaciji blokada jedinstvenog računa UIO. Nova metodologija podrazumijeva donošenje privremenih koeficijenata na kvartalnoj osnovi, što ostavlja prostor Upravnom odboru da se fokusira na politiku indirektnog oporezivanja i povećanje efikasnosti administriranja indirektnim porezima. Trajna metodologija uključuje i dva privremena poravnanja i konačno poravnanje nakon izvršene eksterne revizije, što će ublažiti moguće negativne efekte poravnanja na budžet entiteta kome je dodijeljeno više sredstava kroz privremenu raspodjelu. Metodologija, zajedno sa uspostavom Jedinice za krajnju potrošnju, koja bi trebala doprinijeti poboljšanju kvaliteta podataka o krajnjoj potrošnji, inkorporirana je u Pravilnik o doznačavanju indirektnih poreza entitetima.

U ovom broju dajemo redoviti prilog o naplati indirektnih poreza u maju 2008.g. i konsolidirane mjesečne izvještaje prema raspoloživosti podataka. Isto tako, dajemo prikaz izvještaja MMF nakon posjete Misije Bosni i Hercegovini u sklopu konsultacija u vezi sa Članom IV.

mr.sc. Dinka Antić
šef Odjeljenja – supervizor

Sadržaj:

Aktuelno: Posjeta Misije MMF u sklopu konsultacija u vezi sa Članom IV	2
Naplata indirektnih poreza: maj 2008. godine	4
Trajna metodologija za raspodjelu indirektnih poreza sa JR UIO	8
Konsolidovani izvještaji: BiH: entiteti i JR, I – V 2008	19
Konsolidovani izvještaji: BiH: država, entiteti, Brčko Distrikt, kantoni, I – IV 2008	20
Konsolidovani izvještaji: kantoni	21
Iz aktivnosti Odjeljenja: Konferencija Projekta podrške EU fiskalnoj politici u BiH	22

tehnička obrada : Sulejman Hasanović, IT saradnik
prevod : Edin Smailhodžić, Projekat podrške EU fiskalnoj politici u BiH

Aktuelno: Posjeta Misije MMF-a Bosni i Hercegovini¹

(priredio: Aleksandar Eskić, makroekonomista u Odjeljenju)

U okviru redovne posjete Bosni i Hercegovini, Misija MMF-a održala je nekoliko sastanaka sa fiskalnim vlastima BiH. Ovdje predstavljamo ishod razgovora u obliku preliminarnih zaključaka Misije:

1. **Ekonomija Bosne i Hercegovine suočava se sa novim izazovima;** pod novim izazovima prvenstveno se misli na ubranu inflaciju, rastući vanjski dug, pogoršanje vanjskog okruženja tj. povećanje fiskalnih pritisaka i pritisaka za povećanje plata javnog, ali i privatnog sektora, što će učiniti proces donošenja adekvatnih politika u periodu koji je pred nama dodatno kompliciranim. Sa povećanjem rizika po makroekonomsku stabilnost i stabilan rast ekonomije, napredak u oblasti fiskalnih i strukturalnih reformi ističe se kao ključan i urgentan. Pozitivna atmosfera uzrokovana potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SAA) otvara put ka Evropskoj Uniji i postaje katalizator prijeko potrebnih reformi.
2. **Ekspanzivna fiskalna politika je djelomično uzrokovala makroekonomske debalanse;** fond za opću vladu je zabilježio deficit od 0.3% u odnosu na BDP u 2007. godini, u poređenju sa suficitom od 2.2% u 2006. godini. Kao rezultat, fiskalna politika dodatno je stimulirala postojeću domaću potražnju. Sa naglim porastom rashoda za plate i transfere domaćinstvima, ukupni javni rashodi porasli su za 4 procentna poena u odnosu na BDP, i dostigli su skoro 50% BDP-a u 2007. godini. U Federaciji Bosne i Hercegovine, nagomilani pritisci na strani rashoda doveli su do problema održavanja likvidnosti.
3. **Napredak u oblasti strukturalnih reformi je bio relativno spor do sada i BiH zaostaje za vodećim ekonomijama koje se nalaze u sličnoj fazi tranzicije sudeći na osnovu većine ekonomskih i strukturalnih indikatora.** Na strani fiskalne politike, nedavne reforme poreza na dohodak predstavljaju dobar korak ka većem stepenu harmonizacije i transparentnosti. Međutim, koordinacija fiskalnih politika je veoma slaba i stvaranje jedinstvenog ekonomskog prostora ostaje zadatak visokog prioriteta. Privatizacija u Republici Srpskoj odmakla je daleko u toku prošle godine, dok u Federaciji tek treba otpočeti.
4. **Postoji saglasnost da je fiskalna politika ključna za osiguranje makroekonomske stabilnosti i unapređenje rasta.** Uprkos tome, rastuće obaveze po osnovu transfera domaćinstvima u Federaciji BiH i rapidno povećanje plata u javnom sektoru u RS su u suprotnosti sa ovim stavom. Dodatno, jasno je da potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju podrazumijeva smanjenje prihoda od carina koji neće biti u potpunosti nadomješteni povećanjem prihoda po osnovu akciza. To znači da će, ukoliko se tekući rashodi ne racionaliziraju, doći do istiskivanja kapitalnih investicija (kako bi održali deficit pod kontrolom) i nedovoljnog korištenja potencijala koji bi vodili privrednom rastu i razvoju.
5. **Bolja koordinacija između svih nivoa vlasti ostaje ključna zadaća.** Misija pozdravlja uspostavljanje **Fiskalnog vijeća BiH** i ohrabruje vlasti da ga učine operativnim što je prije moguće. Uspjeh ovoga podrazumijeva niz veoma važnih predradnji uključujući harmonizaciju budžetskih kalendara, uspostavljanje sveobuhvatnog, blagovremenog i transparentnog sistema izvještavanja o kreiranju budžeta i izvršenju budžeta, kao i obavezivanje svih nivoa vlasti da dostavljaju ove podatke Odjeljenju za makroekonomsku analizu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje BiH na uniforman i konzistentan način. Naglašena je i potreba usaglašavanja permanentne **formule za raspodjelu prihoda od indirektnih poreza** kao prioritarnog cilja koji bi značajno povećao stepen stabilnosti i predvidivosti

¹ Izvor: Bosnia and Hercegovina – 2008 Article IV Consultation, *Preliminary Conclusions of the Mission*, IMF, June 24, 2008 (integralni tekst dokumenta vidjeti na web stranici: <http://www.imf.org/external/np/ms/2008/062408.htm>)

potreban prilikom planiranja budžeta što je u međuvremenu i ostvareno na 90. sjednici Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje².

6. **Jačanje administrativnih kapaciteta i unapređenje makroekonomske statistike su preduslovi za uspješno upravljanje ekonomijom.** U prilog ovom zaključku ističemo činjenicu da je veoma važno podići kvalitet stručnih znanja i kapaciteta u relevantnim institucijama (npr. Centralna banka BiH, Direkcija za ekonomsko planiranje BiH, Odjeljenje za makroekonomsku analizu UO UIO). Misija MMF-a snažno savjetuje domaće vlasti da podrže napore za unapređenjem kvaliteta fiskalnih podataka i analiza kako bi se unaprijedila efektivnost Fiskalnog vijeća BiH.

Osoblje Odjeljenja na Konferenciji „Javne finansije i fiskalno upravljanje“³

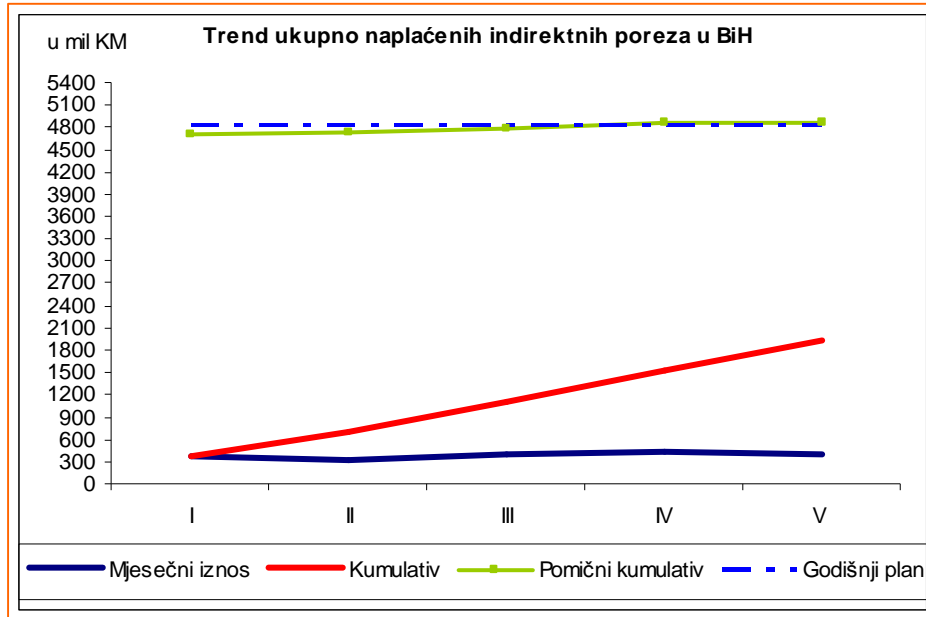
² O ovome više u posebnom prilogu u ovom Biltenu

³ Više o Konferenciji u sekciji "Iz aktivnosti Odjeljenja"

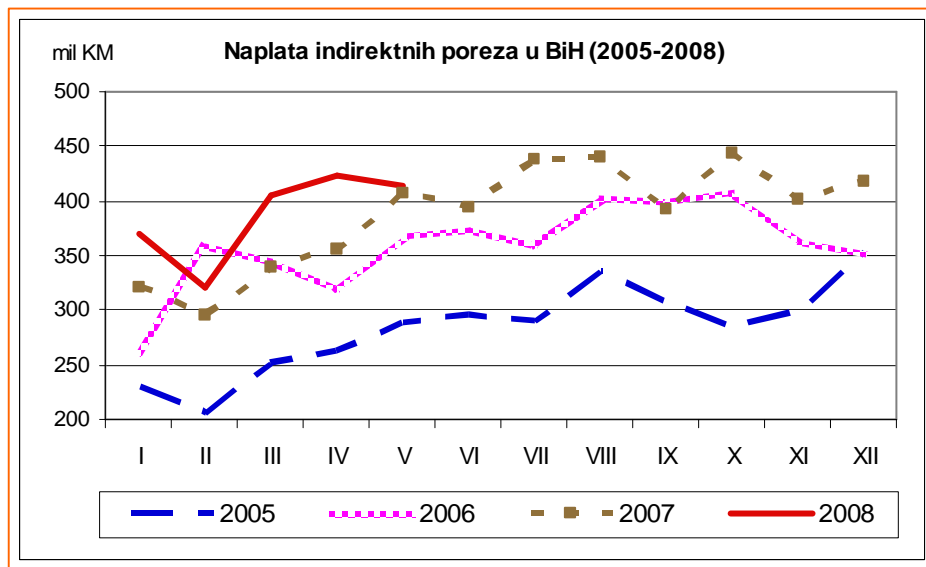
Naplata indirektnih poreza: maj 2008

(pripremila: mr.sc. Dinka Antić)

U prvih pet mjeseci 2008.g. naplaćeno je ukupno 1,933 mlrd KM indirektnih poreza neto⁴, po odbitku povrata PDV-a i povrata ostalih indirektnih poreza. To je za 12,66% više nego u istom periodu 2007.g.

Grafikon 1

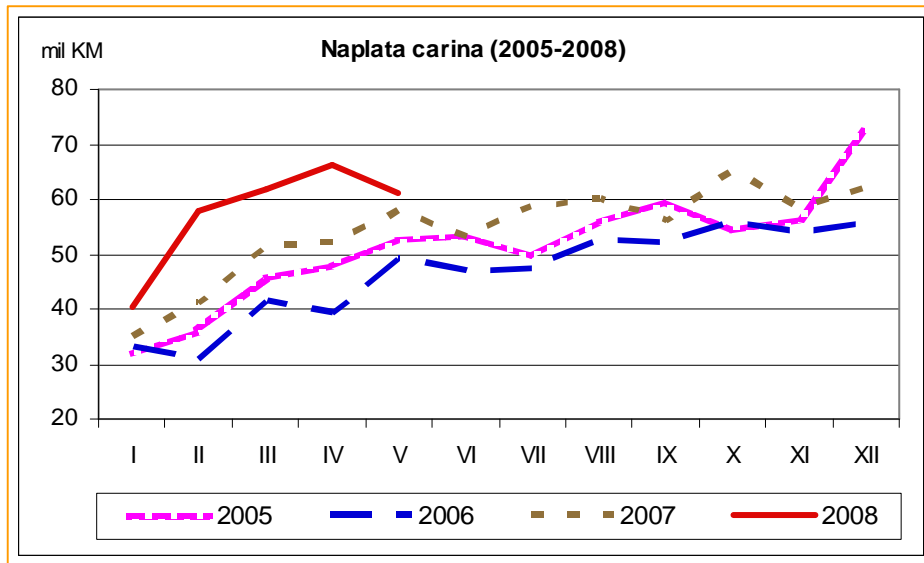
Grafikon 2

Međutim, posmatrano na mjesečnoj osnovi u mjesecu maju neto naplata indirektnih poreza je za samo 1,86% bila veća nego u istom mjesecu 2007.g., dok je u odnosu na prethodni mjesec manja

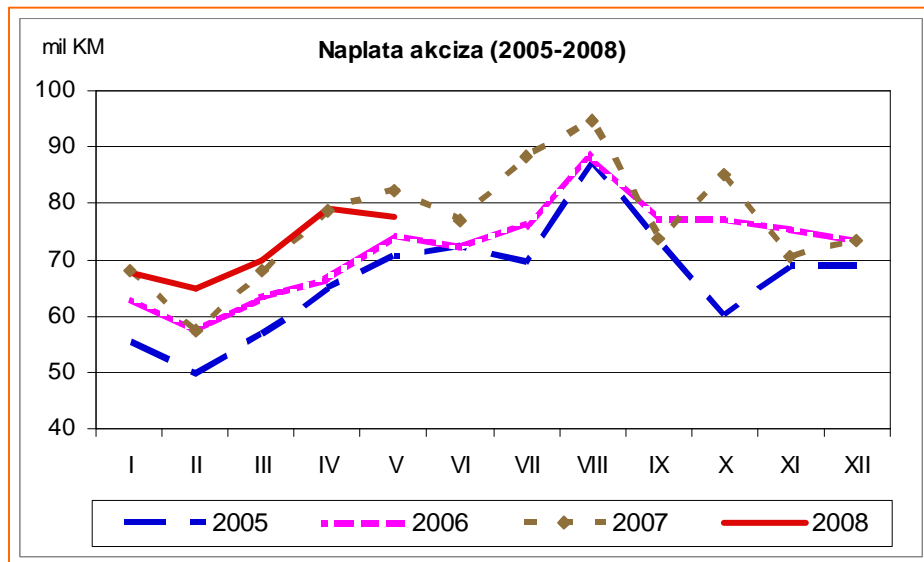
⁴ U istom periodu UIO je naplatila i dodatnih 13,117 mil KM indirektnih poreza koji su na dan 31.5.2008., nakon kompilacije modula IT sistema UIO (uplata na jedinstveni račun i modula carina, akciza i PDV-a) ostali neusklađeni.

za 2,45%. Posmatrajući po glavnim vrstama indirektnih poreza može se zaključiti da je pad u naplati u maju u odnosu na mjesec april zabilježen kod svih vrsta. Tako, pad u naplati prihoda od carina i carinskih dažbina iznosi 7,78%, pad u naplati akciza 1,57%, u naplati neto PDV-a 1,41% i putarine za 2,43%. Posmatrano u odnosu na maj 2007.g. u maju 2008.g. porast u naplati je zabilježen kod carina (5,36%) i PDV-a (bruto 10,90%, neto 4,06%). Međutim, kod akciza i putarine naplata u maju ove godine je niža nego u maju 2007.g. i to za 5,47% i 4,51% respektivno.

Posmatrano na nivou pet mjeseci prihoda od carina je naplaćeno za 19,62% više nego u istom periodu prošle godine, što ipak, imajući u vidu enorman rast prihoda od carina u prethodnom periodu, predstavlja izvjesno usporavanje. Značajno uporavanje u naplati primjećuje se kod akciza i putarine. Na nivou perioda od pet mjeseci porast u naplati akciza iznosi samo 1,24%, a u naplati putarine 1,41%.

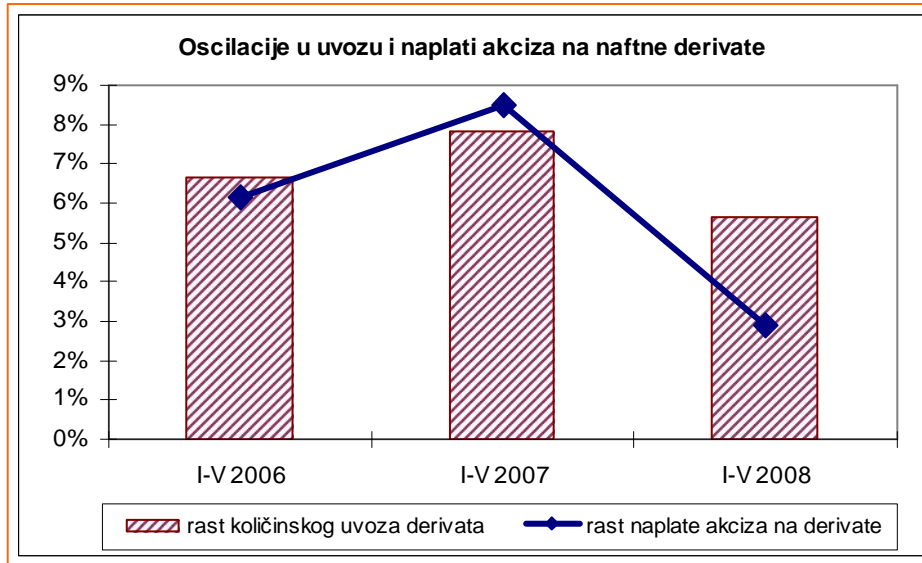

Grafikon 3

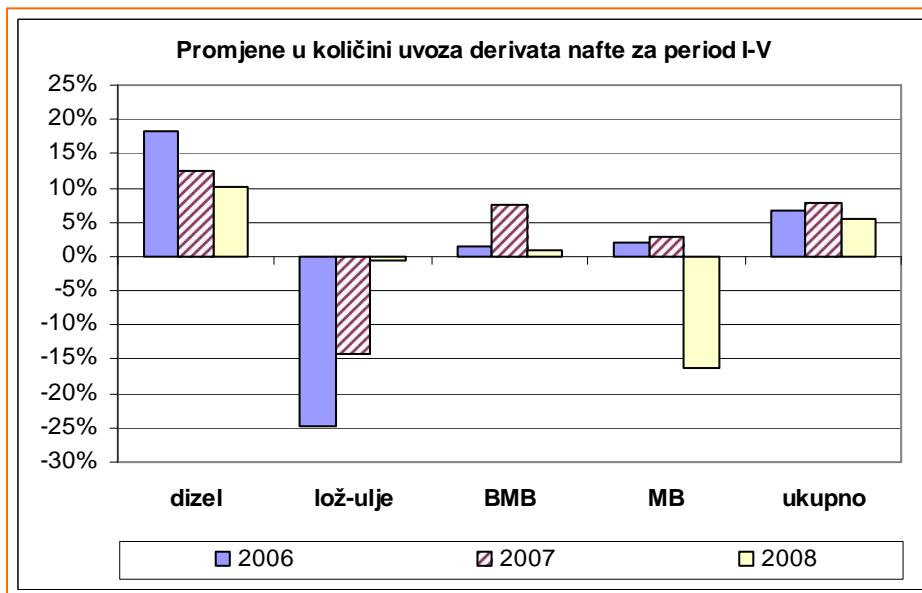
Grafikon 4

Da bismo analizirali moguće uzroke smanjenoj naplati akciza u prvih pet mjeseci posmatrali smo količinski uvoz različitih vrsta derivata, na koje se primjenjuje skala stopa akcize. U posmatranom petomjesečnom periodu 2005-2008.g. ukupan količinski uvoz derivata je rastao brže od naplate akcize na derivate. Analizirajući strukturu uvoza naftnih derivata primjećuje se da udio dizela u ukupnom uvozu derivata konstatno raste, sa 55% 2005. do 66% 2006.g.

Grafikon 5

Gornji grafikon nam pokazuje oscilacije u uvozu i naplati akciza na naftne derivate koje čine većinu prihoda od akciza. Na donjem grafikonu prikazane su promjene u strukturi uvoza derivata, gdje je tokom 2008.g. došlo do značajnog pada uvoza motornog benzina, dok je rastao uvoz dizela, ali ne u obimu koji je bio zabilježen početkom 2006.

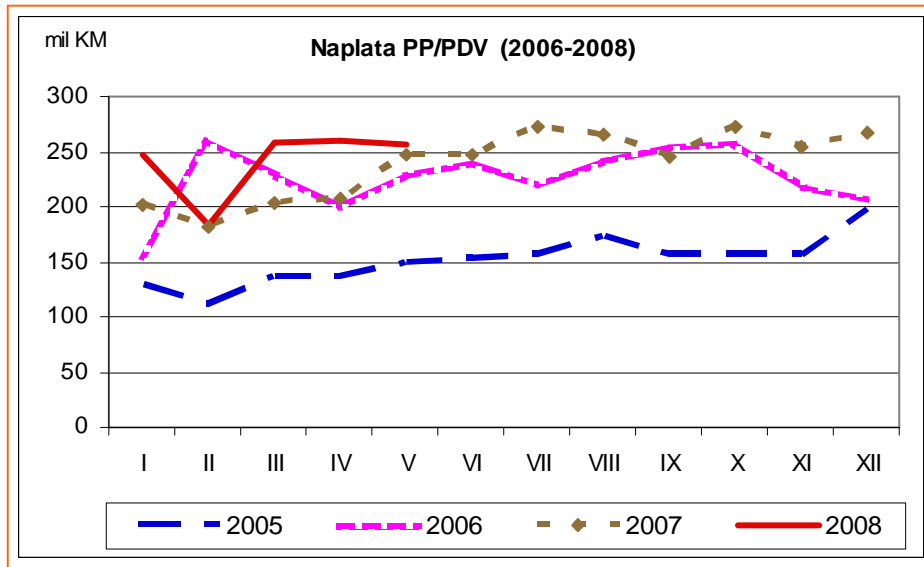

Grafikon 6

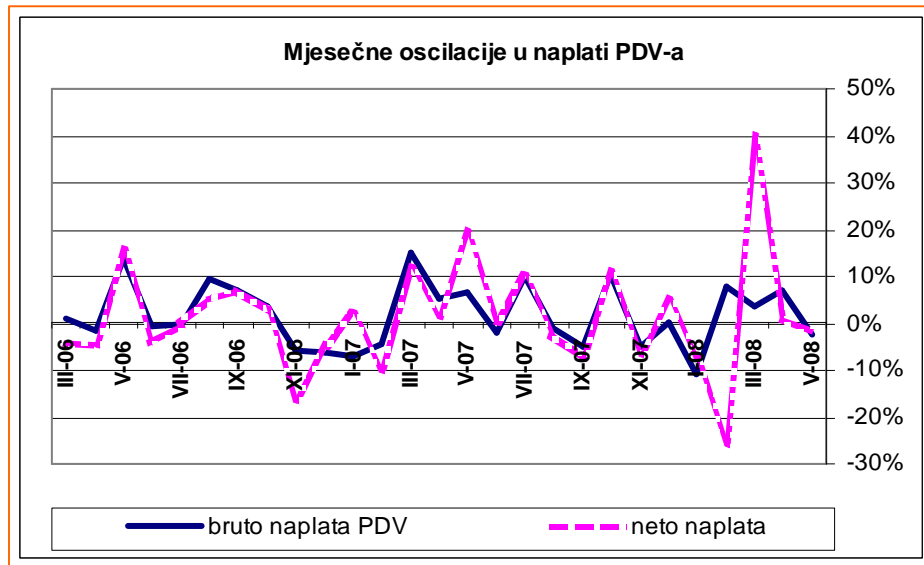
Očigledno da je primjena skale stopa akcize doprinijela pomjeranju u strukturi uvoza naftnih derivata prema derivatima koji se oporezuju nižim stopama akcize. Međutim, veći porast cijena

dizela u odnosu na cijene bezolovnog benzina vjerovatno će na duži rok dovesti i do preokreta u strukturi uvoza energenata, pogotovo u segmentu potrošnje domaćinstava, što lančano utječe na promjene u strukturi uvoza automobila. Takav pravac dešavanja ujedno je i na liniji napora EU za smanjenje štetnog utjecaja potrošnje dizela i motornog benzina na životnu sredinu.

Naplata PDV-a je značajno oscilirala u proteklih pet mjeseci. Jedan od razloga su nestabilni povrati PDV-a, pogotovo isplata prenešenih povrata iz 2007.g. u mjesecu februaru.

Grafikon 7

Grafikon 8

Međutim, ukoliko isključimo efekat prenešenih povrata i dalje je prisutan konstantan rast povrata PDV-a, što je i očekivano, a i u skladu sa projekcijama Odjeljenja.

Trajna metodologija za raspodjelu indirektnih poreza sa JR UIO

(piše: mr. sc. Dinka Antić)

1. PROBLEMATIKA RASPODJELE INDIREKTNIH POREZA U BIH

Prema sistemu raspodjele indirektnih poreza, utemeljenog Zakonom o sistemu indirektnog oporezivanja⁵ i Zakonom o uplatama na jedinstveni račun i raspodjeli prihoda⁶, osnovni korisnici raspodjele indirektnih poreza postali su država, entiteti i Distrikt. O sistemu raspodjele indirektnih poreza sa jedinstvenog računa UIO pisali smo nedavno u biltenu Odjeljenja⁷. Uspostavom novog sistema raspodjele 1.1.2005., a pogotovo od uvođenja PDV-a 1.1.2006. niži nivoi uprave u BiH (kantoni, općine i direkcije za ceste) postali su ovisni o dinamici punjenja i pražnjenja jedinstvenog računa UIO, odnosno entitetskih trezorskih računa.

Sukladno Zakonu o sistemu indirektnog oporezivanja država i entiteti odlučuju o raspodjeli indirektnih poreza u sklopu Upravnog odbora UIO, dok Brčko Distrikt ima status promatrača u Upravnom odboru UIO. U takvoj situaciji Brčko Distrikt je imao nezavidan položaj, budući da nije imao nikakav utjecaj na raspodjelu indirektnih poreza sa jedinstvenog računa UIO. Štiteći fiskalnu autonomiju Distrikta, utvrđenu Konačnom arbitražnom odlukom, Visoki predstavnik je 1.6.2007. nametnuo fiksni koeficijent za Brčko Distrikt u visini od minimalno 3,55% ili 124 mil KM u apsolutnom iznosu. Novi režim za Brčko Distrikt ostaje na snazi do 2011.g. U načelu koeficijent 3,55% predstavlja prosjek udjela Distrikta u krajnjoj potrošnji iskazanoj na prijavama za PDV u 2006.g. Prema izmjenama Zakona koje je nametnuo Visoki predstavnik do 2011.g. udio Distrikta u raspodjeli indirektnih poreza se računa prema broju stanovnika u Distriktu registriranih u CIPS bazi podataka, uz korekciju od 29,3%. Fiksiranjem udjela Distrikta na određeni način je riješeno njegovo financiranje u narednih nekoliko godina, te je ostao problem utvrđivanja raspodjele indirektnih poreza između entiteta.

Prilikom razmatranja mogućih koncepcija raspodjele neizravnih poreza između entiteta ponuđene opcije su se kretale u dva pravca:

- (i) primjena postojećih zakonskih rješenja, tj. kriterija krajnje potrošnje iskazane u prijavama PDV-a i
- (ii) primjena ostalih kriterija koji zahtijevaju izmjenu pravnog okvira sistema indirektnog oporezivanja.

Druga opcija zahtijeva značajno vrijeme za izmjenu zakonskog okvira, ne uzimajući u obzir i vrijeme potrebno za rasprave u vezi definiranja novih kriterija. Na drugoj strani, primjena prve opcije ne zahtijeva izmjene zakona, nego samo poboljšanje podataka o krajnjoj potrošnji, što je i cilj UIO, a ne samo entiteta i nižih nivoa uprave. Krajnja potrošnja nije samo statistička kategorija, kako je prvobitno deklarirana u obrascima prijave PDV-a. **U određenim fazama oporezivog prometa dobara i usluga, gdje krajnja potrošnja nije „vidljiva“ za inspektore UIO kao što je slučaj u maloprodaji gdje se na jednostavan način može kontrolirati, izbjegavanje prijavljivanja krajnje potrošnje podrazumijeva i utaju PDV-a koji se trebao obračunati i uplatiti od strane obveznika.** Stoga, u interesu je UIO i svih korisnika koji se financiraju sa jedinstvenog računa da se poboljšaju podaci o krajnjoj potrošnji na PDV prijavama. Međunarodna zajednica je problem donošenja trajne metodologije za raspodjelu indirektnih poreza stavila u sami vrh političkih i ekonomskih prioriteta BiH. Tako je Vijeće za implementaciju mira (*Peace Implementation Council*) ovaj problem uvrstilo u pet ciljeva koji su uvjet za

⁵ „Službeni glasnik BiH“ br. 44/03, 52/04, 34/07 i 04/08

⁶ „Službeni glasnik BiH“ br. 55/04 i br. 34/07

⁷ Vid. Bilten br. 32

zatvaranje Ureda Visokog predstavnika⁸, a Evropska komisija je isti problem uključila u kratkoročne prioritete da bi se ostvarilo evropsko partnerstvo⁹.

2. OSNOVNI ELEMENTI PRAVILNIKA

Vodeći se principima raspodjele indirektnih poreza navedenih u uvodnom dijelu Upravni odbor UIO je nedavno usvojio Pravilnik o izračunu koeficijenta doznačavanja entitetima. Pravilnikom se propisuju metodologija i postupak raspodjele indirektnih poreza koji se doznačavaju entitetima, a koji preostanu nakon raspodjele prihoda od indirektnih poreza prikupljenih na jedinstveni račun UIO za minimalne rezerve za isplatu povrata indirektnih poreza i financiranje institucija BiH. Od preostalog iznosa izdvaja se iznos za financiranje Brčko Distrikta. Od iznosa koji se dostavlja entitetima oduzimaju se iznosi potrebni za financiranje vanjskog duga u visini dospjelih obaveza i direktno uplaćuju u državni budžet.

Pravilnikom su definirana sljedeća osnovna načela raspodjele indirektnih poreza prema entitetima:

- dinamika izračuna koeficijenta je kvartalna
- kvartalni koeficijenti su privremenog karaktera do konačnog poravnanja za tu fiskalnu godinu
- za jednu fiskalnu godinu vrše se dva privremena poravnanja
- nakon izvršene eksterne revizije vrši se konačno poravnanje između entiteta
- nakon konačnog poravnanja za određenu fiskalnu godinu nije moguće vršiti daljnje korekcije u raspodjeli za danu fiskalnu godinu.

Potrebno je naglasiti da privremena poravnanja i konačno poravnanje između entiteta izvršava UIO na teret tekućih prihoda entiteta u roku od 30 radnih dana od dana donošenja odluke o poravnanju. Međutim, korisnici raspodjele mogu dogovoriti rok za izvršenje privremenih i konačnog poravnanja koji je kraći od tog roka. Pravilnikom je definiran opseg rada Jedinice za krajnju potrošnju, koju bi Upravni odbor trebao uspostaviti u narednim mjesecima.

3. METODOLOGIJA RASPODJELE INDIREKTNIH POREZA

Osnovna odlika privremene metodologije jeste izračun kvartalnih koeficijenta doznačavanja za kalendarske kvartale, na temelju kumulativa krajnje potrošnje iskazane na prijavama PDV-a u tromjesečnom periodu koji pokriva period (t-2) u odnosu na prvi mjesec kvartala na koji se primjenjuju. UIO 21. dana u mjesecu koji prethodi kvartalu za koji se utvrđuju privremeni kvartalni koeficijenti dostavlja Upravnom odboru potpisan izvještaj o krajnjoj potrošnji korisnika raspodjele, prikazanoj na prijavama PDV-a za svaki mjesec prethodne i za svaki mjesec tekuće godine. Podaci o krajnjoj potrošnji iz prethodnog stava uključuju i sve korekcije prijave PDV-a, koje su unesene u IT sistem na dan 20. u mjesecu u 12h, a koje se odnose na prijave PDV-a koje su uključene u izračun krajnje potrošnje za dano razdoblje. Kvartalni koeficijenti privremenog doznačavanja izračunavaju se iz podataka o krajnjoj potrošnji iz prijave za PDV na sljedeći način:

Kvartal za koji se računaju koeficijenti	Prijave PDV čiji se podaci o krajnjoj potrošnji uzimaju u izračun
kvartal K1 (I-III)	IX, X, XI prethodne godine
kvartal K2 (IV-VI)	XII prethodne godine, I i II tekuće godine
kvartal K3 (VII-IX)	III, IV i V tekuće godine
kvartal K4 (X-XII)	VI, VII i VIII tekuće godine

⁸ www.ohr.int

⁹ Vidjeti u: *Council Decision of 18 February 2008 on principles, priorities and conditions contained in the European Partnership with Bosnia and Herzegovina and repealing Decision 2006/55/EC; 2008/211/EC*, Službene novine EU, L80 od 19.03.2008

Kvartalni koeficijenti privremenog doznačavanja izračunavaju se na način da se kumulativ krajnje potrošnje svakog od entiteta u tromjesečnim razdobljima iz gornje tabele (kolona lijevo) stavi u odnos sa kumulativom krajnje potrošnje oba entiteta za isto razdoblje.

Odjeljenje za makroekonomsku analizu UO UIO (OMA) priprema prijedlog koeficijenata za privremenu kvartalnu raspodjelu, koji dostavlja članovima Upravnog odbora, a po odobrenju Upravnog odbora UIO kvartalni koeficijenti doznačavanja dostavljaju se direktoru UIO na izvršenje.

Pravilnikom su definirana dva privremena poravnanja između korisnika raspodjele indirektnih poreza:

- (i) prvo privremeno poravnanje koje se vrši 31.7. tekuće godine, a odnosi se na razdoblje januar – juni tekuće godine
- (ii) drugo privremeno poravnanje koje se vrši 31.1. tekuće godine, a odnosi se na prethodnu fiskalnu godinu.

Datum konačnog poravnanja utvrđuje Upravni odbor UIO posebnom odlukom, nakon što odobri izvještaj eksterne revizije. U svakom slučaju postoji zakonski vremenski rok¹⁰ do kojeg je moguće vršiti korekcije u raspodjeli indirektnih poreza za prethodnu fiskalnu godinu, a to je 31.12. tekuće godine. Ovo je u određenoj mjeri u koliziji sa zakonskom odredbom da se prijave PDV-a za određeni mjesec mogu mijenjati u maksimalnom vremenskom roku od 5 godina¹¹. Ovo znači da naknadne korekcije u PDV prijavama nakon 31.2. tekuće fiskalne godine koje se odnose na prethodnu fiskalnu godinu za koju je izvršeno konačno poravnanje neće imati efekta na raspodjelu indirektnih poreza između entiteta za tu fiskalnu godinu.

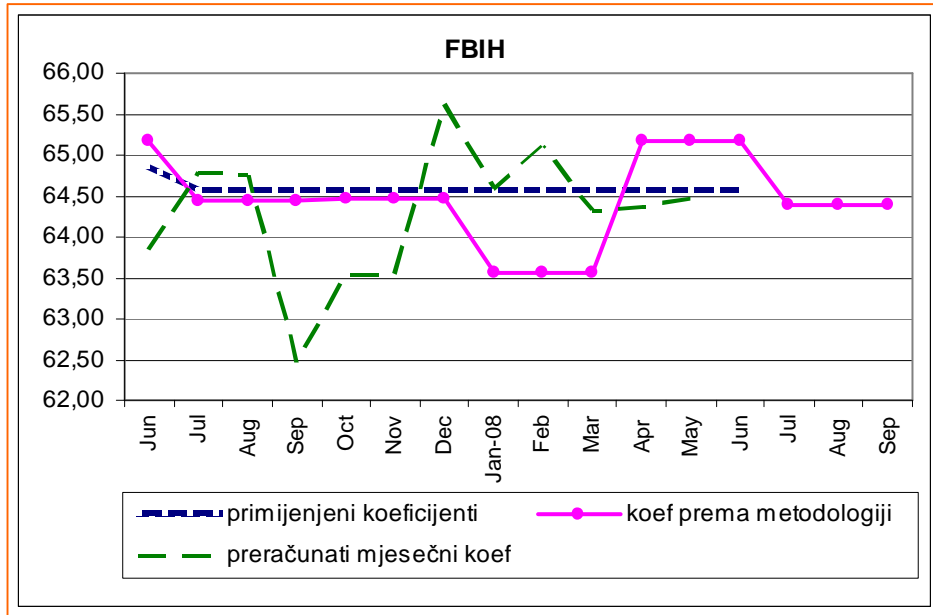
Budući da se konačno poravnanje vrši na temelju izvještaja eksterne revizije potrebno je bilo propisati metodologiju koju će revizori koristiti. Uostalom, to je bila i zakonska obaveza Upravnog odbora, temeljem čl. 13b. stav (4). Zakona o uplatama na jedinstveni račun i raspodjeli prihoda.

Koeficijent konačnog poravnanja za svakog korisnika raspodjele izračunava se stavljanjem u odnos kumulativa krajnje potrošnje svakog korisnika raspodjele po prijavama za PDV u razdoblju januar – decembar za godinu za koju se vrši poravnanje sa kumulativom ukupne krajnje potrošnje dva entiteta za isto razdoblje. Iznos koji je trebao biti alocirano korisniku raspodjele izračunava se primjenom koeficijenata konačnog poravnanja na ukupan iznos sredstava sa jedinstvenog računa koji je u razdoblju januar – decembar za godinu za koju se vrši poravnanje bio raspodijeljen entitetima. Prilikom izračuna prijedloga konačnog poravnanja eksterna revizija uzima u obzir i informaciju Odjeljenja za makroekonomsku analizu u vezi ispunjenja minimalnog iznosa za financiranje Brčko Distrikta, temeljem čl. 13a. stav (3) Zakona o uplatama na jedinstveni račun i raspodjeli prihoda.

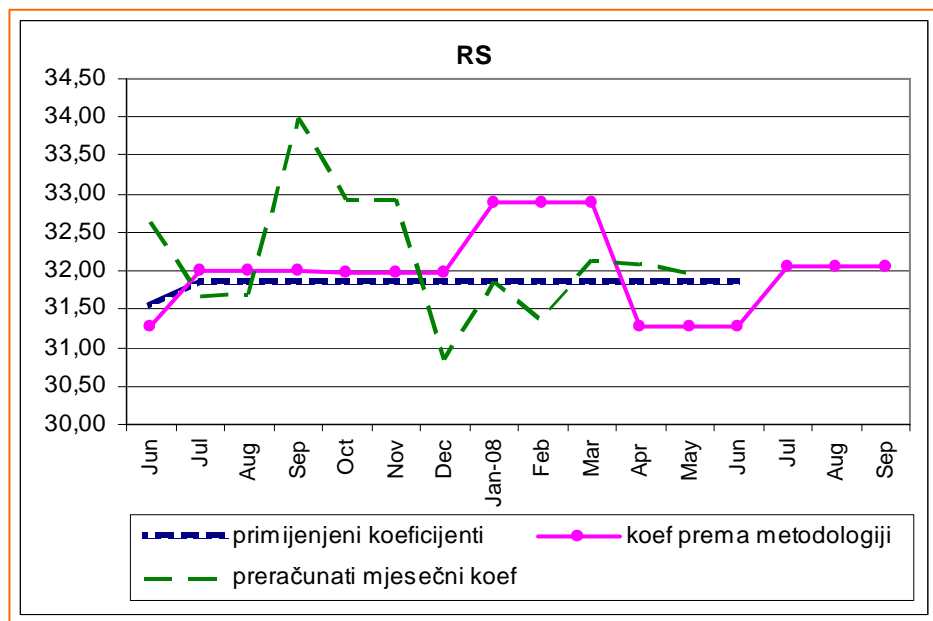
¹⁰ vid. Zakon o uplatama na jedinstveni račun i raspodjeli prihoda

¹¹ vid. Zakon o postupku neizravnog oporezivanja (Sl. glasnik BiH br. 89/05)

Banja Luka: Bana Lazarevića, 78 000 Banja Luka, Tel/fax: +387 51 335 350, E-mail: oma@uino.gov.ba
Sarajevo: Đoke Mazalića 5, 71 000 Sarajevo, Tel:+387 33 279 553, Fax:+387 33 279 625, Web: www.oma.uino.gov.ba

Grafikon 9

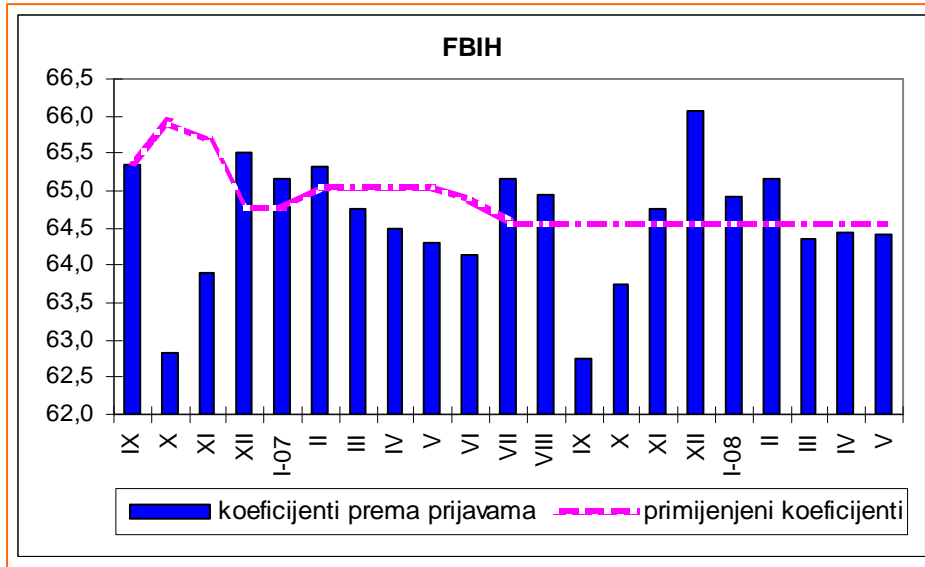

Grafikon 10

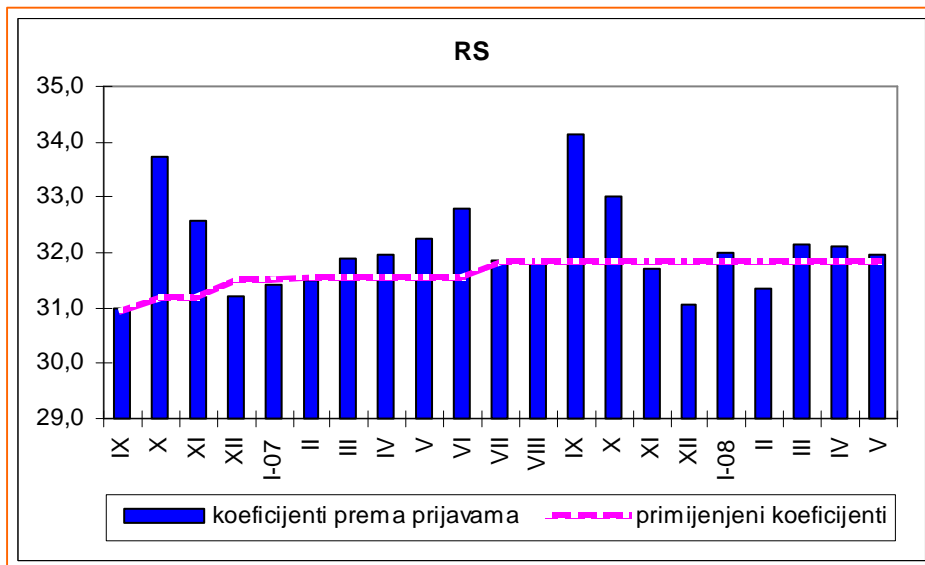
To najbolje ilustriraju Grafikon 9 i 10, gdje su primjetne značajne oscilacije u mjesečnim udjelima entiteta u krajnjoj potrošnji (kriva „preračunati mjesečni koeficijenti“). Primjećuje se da je dosadašnja raspodjela bila *de facto* po fiksnom koeficijentu (od 1.6.2007. do 30.6.2008.). Uočavaju se i odstupanja u odnosu na kvartalne koeficijente izračunate novom metodologijom.

Treba napomenuti da ova kriva pokazuje relativne, a ne stvarne udjele entiteta u krajnjoj potrošnji u BiH, budući da je udio Brčkog fiksiran na 3.55. Stvarni udjeli entiteta i Distrikta u krajnjoj potrošnji u BiH dati su na Grafikonima 11, 12 i 13¹².

¹² podaci na dan 20.6.2008.

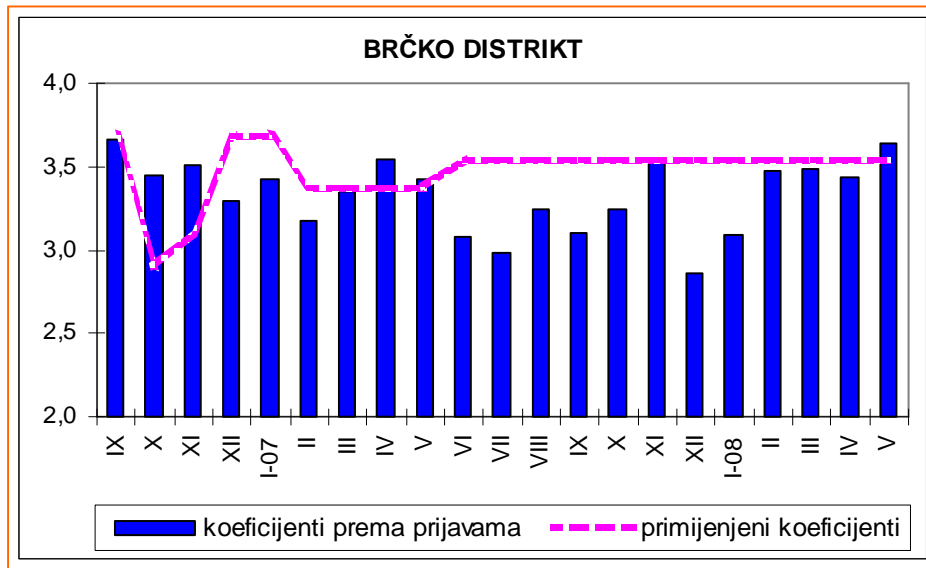

Grafikon 11

Grafikon 12

Analizirajući udjele entiteta primjećuje se da su privremeni koeficijenti raspodjele koji su do sada bili u primjeni na osnovu odluka UO UIO u slučaju Federacije BiH bili u pravilu iznad mjesečnih koeficijenata, a u slučaju Republike Srpske ispod. Takva situacija je dovela do toga da u privremenim i konačnim poravnanjima Federacija treba da vrati više primljeni iznos. Posmatrajući koeficijente za Brčko Distrikt primjećuje se da su tokom 2007.g. stvarni udjeli Distrikta u krajnjoj potrošnji uglavnom bili ispod primijenjenog koeficijenta, a pogotovo nakon odluke Visokog predstavnika o fiksiranju udjela na 3.55%.

Grafikon 13

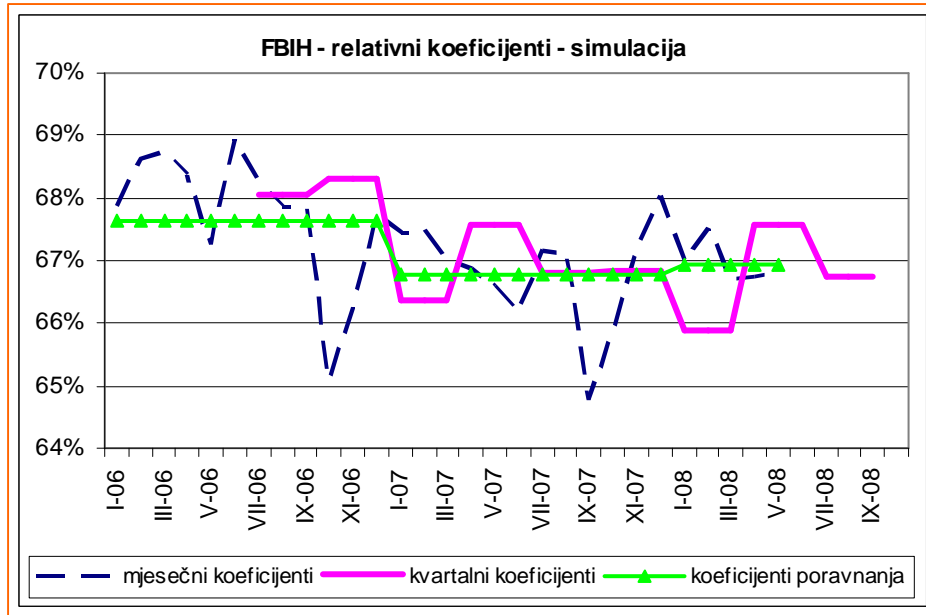
Raspodjela indirektnih poreza u BiH je od višestrukog značaja za financiranje svih nivoa uprave. Prema odredbama nedavno usvojenog Zakona o Fiskalnom vijeću jedna od nadležnosti Vijeća bi podrazumijevala usvajanje "Globalnog okvira fiskalnog bilansa i politika u BiH", čiji sastavni dio bi trebao biti i prijedlog raspodjele indirektnih poreza za narednu fiskalnu godinu. Iz dosta šturih odredaba Zakona nije jasno da li one podrazumijevaju da Fiskalno vijeće u cijelosti preuzima odgovornost za utvrđivanje raspodjele indirektnih poreza ili Vijeće u tom segmentu preuzima odluke Upravnog odbora. Bez obzira da li će i u budućnosti raspodjelu indirektnih poreza utvrđivati Upravni odbor UIO ili Fiskalno vijeće za uspostavu efikasne fiskalne koordinacije u BiH značajno je usvojiti trajnu metodologiju raspodjele i uspostaviti mehanizam deblokade kod donošenja odluke o raspodjeli indirektnih poreza. To se u dobroj mjeri uspjelo sa novim Pravilnikom.

Treba imati u vidu da problemi u raspodjeli prihoda nisu samo specifičnost BiH. I druge zemlje imaju poteškoća kod uspostavljanja fiskalnih odnosa između nivoa uprave i definiranja granica fiskalnog suvereniteta nižih nivoa vlade (ovlasti za definiranje stopa i porezne osnovice, ovlasti za naplatu), te u smislu utvrđivanja principa distribucije prihoda prema nižim nivoama. Međutim, fiskalna osjetljivost je mnogo niža u složenim evropskim zemljama nego što je to u BiH iz razloga što je drugačiji omjer indirektnih i direktnih poreza (u prvom redu poreza na dobit i poreza na dohodak). Fiskalna stabilnost BiH, zbog niske razvijenosti privrede, je u velikoj mjeri ovisna o naplati indirektnih poreza. Čak 86,5% poreskih prihoda centralnih vlada BiH (uključeni su država, entiteti, Distrikt, kantoni, općine) potiče od indirektnih poreza¹³. Stoga, financiranje budžeta nivoa uprave u BiH u velikoj mjeri ovisi od dva faktora: naplate indirektnih poreza i udjela u raspodjeli indirektnih poreza. Donošenjem trajne metodologije raspodjele indirektnih poreza na bazi kvartalnih koeficijenata stabilizira se financiranje svih nivoa uprave. Postojanjem dva privremena i konačnog poravnanja moguće sezonske oscilacije u odnosu na date kvartalne koeficijente se ublažavaju, iznosi poravnanja postaju minimalni, čime se ublažava njihov negativan utjecaj na budžete u godini izvršenja poravnanja.

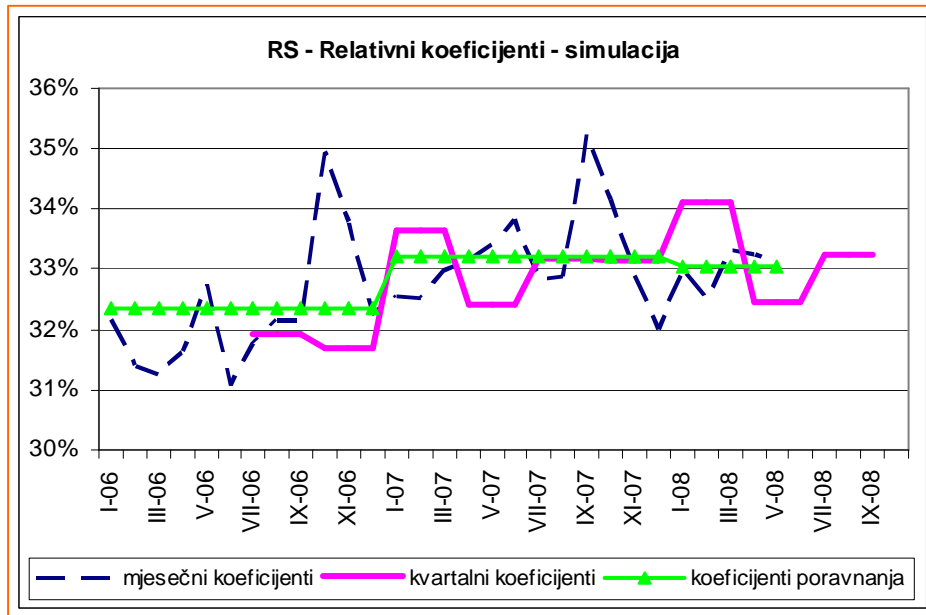
To nam pokazuje simulacija metodologije na podacima o relativnim udjelima entiteta u krajnjoj potrošnji od 1.1.2006. do maja 2008.g. Uzeli smo relativne udjele zbog različitog sistema alokacije za 2006.g., kada je Brčko Distrikt bio uključen u isti sistem raspodjele zajedno sa entitetima, u 2007. i u 2008.g. u kojima je na snazi fiksni udjel Brčko Distrikta. Zbog različitog

¹³ Vid. Bilten Odjeljenja za makroekonomsku analizu UO UNO br. 35, juni 2008, www.oma.uino.gov.ba
 Banja Luka: Bana Lazarevića, 78 000 Banja Luka, Tel/fax: +387 51 335 350, E-mail: oma@uino.gov.ba
 Sarajevo:Đoke Mazalića 5, 71 000 Sarajevo, Tel:+387 33 279 553, Fax:+387 33 279 625, Web: www.oma.uino.gov.ba

položaja Distrikta u sistemu raspodjele isključili smo krajnju potrošnju Distrikta iz simulacije, te smo uzeli relativne udjele entiteta, koji u konačnici i određuju pravac poravnanja. Iz Grafikona 14 i 15 mogu se sagledati snažne oscilacije mjesečnih relativnih koeficijenata entiteta, potom ublaženu krivu kvartalnih koeficijenata i krivu poravnanja za 2006.g i 2007.g., te za dosadašnji period u 2008.g.

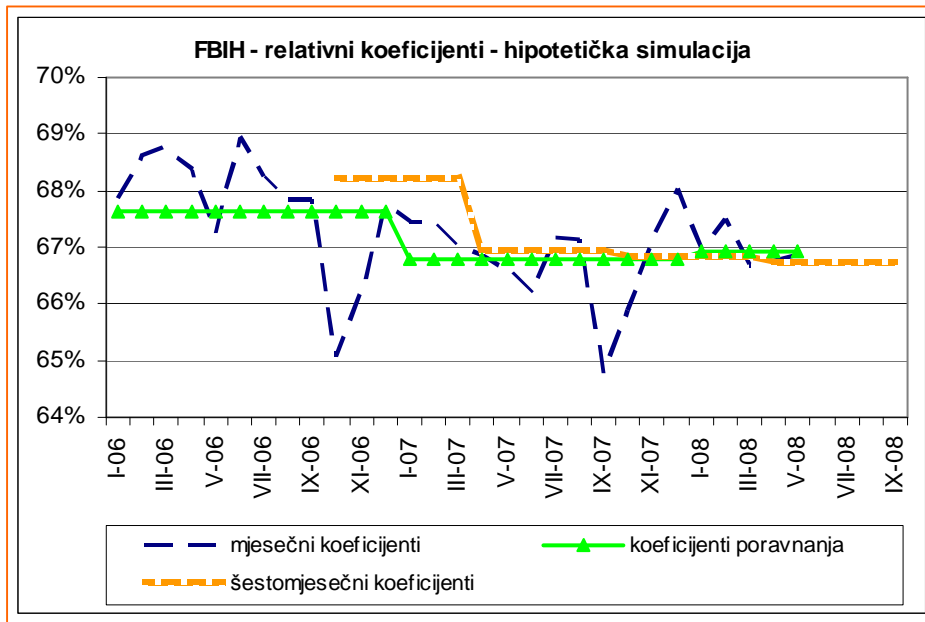

Grafikon 14

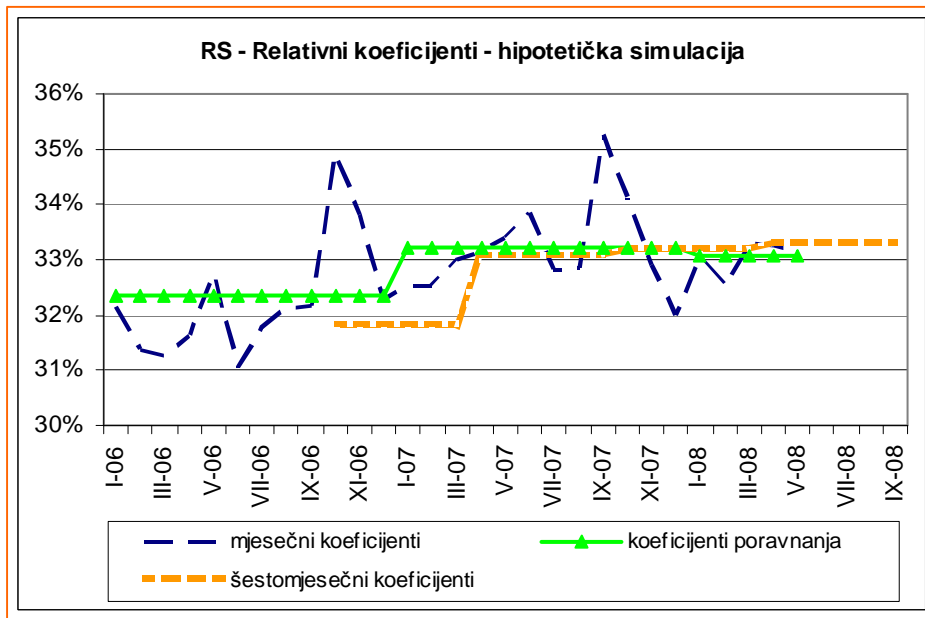

Grafikon 15

Da su se kojim slučajem entiteti opredijelili za šestomjesečne umjesto za kvartalne koeficijente iznos poravnanja (odstupanje krive poravnanja od krive koeficijenata) bi bio minimalan. Hipotetička simulacija ove metodologije na stvarnim podacima je data u Grafikonima 16 i 17.

Grafikon 16

Grafikon 17

5. ZAKLJUČAK

Raspodjela prihoda od indirektnih poreza treba da bude pravedna, pouzdana i jednostavna. Jednostavnost kao kriterij posmatra se sa tehničkog aspekta, da je primjena kriterija raspodjele od strane UIO jednostavna, da ne zahtijeva puno vremena i dodatne resurse, da se raspodjela prihoda može na jednostavan način kontrolirati i nadzirati od strane korisnika raspodjele. Da bi se spriječila zamorna i politički zapaljiva pregovaranja oko udjela u raspodjeli indirektnih poreza potrebno je da odabrani model raspodjele omogućava automatizam u raspodjeli u određenom dužem razdoblju.

Kriterij pravednosti je teže definirati. Za jedne predstavlja osiguranje potreba u jednakom obimu za sve, bez obzira na fiskalni napor, a za druge podrazumijeva da jurisdikcija koja najviše doprinosi ubiranju prihoda treba da ima i najveći udio u raspodjeli. U drugim složenim zemljama u svijetu indirektni i direktni porezi imaju podjednak udio u poreznim prihodima. Direktni porezi se mogu lakše alocirati prema pripadnosti, dok se indirektni porezi koriste za financiranje centralne vlade / federacije (carine, akcize), a PDV se koristi za vertikalna i horizontalna fiskalna izjednačavanja. U BiH ovakav sistem financiranja nije moguć. Prihodi od indirektnih poreza, a u njihovoj strukturi dominira PDV-e, su osnovni prihod svih nivoa vlasti, te se nužno moraju alocirati prema ekonomskoj snazi. Zbog slabe centralne vlade fiskalna izjednačavanja je moguće sprovesti samo unutar entiteta, vertikalno ili horizontalno različitim vrstama transfera i socijalnih davanja. Imajući u vidu specifičnu unutarnju strukturu vlasti u BiH, visok stepen fiskalne decentralizacije, nepovoljnu strukturu poreznih prihoda u korist indirektnih poreza, neminovno je u prvoj fazi raspodjele prema entitetima koristiti kriterije ekonomske snage, što zacijelo predstavlja krajnja potrošnja.

Kako se može zaključiti, primjena principa udjela u krajnjoj potrošnji je najpravednija jer odslikava stepen ekonomske snage sudionika u raspodjeli. Manjkavost ovog principa jeste tehnička kompleksnost kod primjene što je do sada dovodilo u sumnju pouzdanost čitavog sistema. Nije sporno da sistem treba dograditi i uključiti najbolja rješenja, pa i kombinaciju nekoliko principa. No, rasprave oko poboljšanja postojećeg sistema raspodjele u svakom slučaju ne bi trebale da blokiraju financiranje nivoa uprave u BiH, pogotovo u situaciji vrlo visokog priliva prihoda od PDV-a. Danas kada se vlasti suočavaju sa sve većim pritiscima za veća socijalna davanja i sa problemom održavanja budžetske ravnoteže stabilno alimentiranje budžeta sa jedinstvenog računa UIO postaje značajno pitanje ostvarenja fiskalne stabilnosti u BiH. Budući da ni jedan sistem nije vječna kategorija ne treba stati sa poboljšanjem sadašnjeg sistema raspodjele indirektnih poreza koji je učinjen postizanjem konsenzusa ključnih sudionika u raspodjeli i donošenjem Pravilnika o doznačavanju indirektnih poreza.

Unaprjeđenje sistema raspodjele treba biti kontinuirani zadatak fiskalnih vlasti u BiH, kao što je to slučaj u svim složenim zemljama, koje u određenim vremenskim razmacima (najčešće svake četiri godine) vrše obaveznu reviziju sistema raspodjele. Takav pristup sistemu raspodjele prihoda od poreza se ne smatra potvrdom slabosti sistema, nego redovitom praksom njegova poboljšanja i unaprjeđenja.

Konsolidovani izvještaji

(pripremile: Mirela Kadić, pomoćnik za istraživački rad)

Tabela 1. (Konsolidovani izvještaji: BiH: entiteti, JR)

Konsolidovani izvještaj uključuje:

- prihode od indirektnih poreza koje prikuplja Uprava za indirektno oporezivanje na Jedinствeni račun,
- transfere sa Jedinствenog računa UIO za servisiranje vanjskog duga,
- transfere sa Jedinствenog računa UIO za finansiranje Brčko Distrikta, kantona, općina i Direkcija za puteve,
- prihode budžeta Bosne i Hercegovine sa Jedinствenog računa UIO,
- prihode i rashode budžeta Federacije BiH,
- prihode i rashode budžeta Republike Srpske.

Tabela 2. (Konsolidovani izvještaji: BiH: država, entiteti, Brčko Distrikt, kantoni)

1. Konsolidovani izvještaj uključuje:

- prihode i rashode budžeta BiH
- prihode i rashode budžeta Brčko distrikta
- prihode i rashode budžeta RS
- prihode i rashode budžeta FBiH
- prihode i rashode budžeta kantona

2. U izvještaj je uključena amortizacija vanjskog duga

3. Podaci nisu u potpunosti uporedivi sa prethodnom godinom radi izdvajanja Fonda zdravstvenog osiguranja iz Vlade Brčko distrikta kao samostalne finansijske institucije.

4. Procijenjeni su podaci za IV mjesec Unsko-sanskog kantona, kao i kapitalni primici i izdaci Distrikta Brčko (na osnovu dostupnih kvartalnih podataka).

Tabela 3 (Konsolidovani izvještaji: kantoni)

Konsolidovani izvještaj uključuje:

- Prihode i rashode budžeta kantona
- Prihode i rashode budžeta pripadajućih općina

BiH: entiteti, JR, I-V 2008

		I	II	III	IV	V	Q1	Q2	Ukupno
1	Tekući Prihodi	411,9	381,9	482,2	488,5	453,7	1276,0	942,3	2218,2
11	Porezni prihodi	386,5	354,6	444,9	465,0	437,4	1186,0	902,5	2088,4
111	Indirektni porezi (i sredstva sa JR)	370,2	325,0	405,8	424,6	415,1	1101,0	839,7	1940,7
	PDV	247,3	183,8	257,3	260,5	256,9	688,5	517,4	1205,9
	PDV na uvoze	149,5	200,9	217,0	234,0	222,7	567,4	456,7	1024,1
	PDV obaveza prema PDV prijavama	128,9	100,4	94,8	100,0	102,4	324,0	202,3	526,4
	PDV prema automatskom razrezu od stane UIO	0,0	0,0	0,0	0,1		0,1	0,1	0,1
	PDV jednokratne uplate	0,3	0,1	0,2	0,1	0,1	0,6	0,2	0,8
	Ostalo	1,2	1,1	1,0	1,1	1,9	3,3	3,0	6,3
	Povrat PDV	-32,6	-118,6	-55,7	-74,6	-70,2	-206,9	-144,8	-351,7
	Carine	40,8	58,2	62,3	66,8	61,6	161,3	128,4	289,7
	Porez na promet	0,5	1,5	0,9	0,7	1,7	3,0	2,3	5,3
	Akciza	67,8	66,6	70,0	79,0	77,8	204,3	156,8	361,1
	uvozni pr.	53,9	55,0	57,9	65,9	64,2	166,8	130,2	297,0
	u zemlji	13,9	11,6	12,1	13,1	13,5	37,5	26,6	64,1
	Putarina	12,7	14,4	14,0	16,6	16,2	41,0	32,9	73,9
	Ostalo	1,4	1,4	1,8	1,5	1,6	4,7	3,1	7,8
	Ostali povrati	-0,4	-0,9	-0,6	-0,7	-0,6	-1,8	-1,3	-3,1
112	Direktni porezi	16,3	29,6	39,1	40,4	22,3	85,0	62,8	147,8
	Porezi na dohodak i dobit	8,0	18,8	26,6	27,4	11,0	53,4	38,4	91,8
	Ostali poreski prihodi	8,3	10,8	12,5	13,1	11,3	31,6	24,4	56,0
12	Neporezni prihodi	24,3	27,1	37,1	22,8	16,2	88,5	38,9	127,5
13	Ostali prihodi			0,1		0,1	0,1	0,1	0,1
14	Donacije/grantovi	0,2	0,0	0,0	0,5	0,0	0,2	0,5	0,8
15	Transferi viših nivoa	0,9	0,1	0,1	0,2	0,1	1,2	0,3	1,4
2	Tekući Rashodi	305,0	400,2	427,7	490,1	444,6	1133,0	934,7	2067,7
21	Tekući izdaci	48,5	68,7	85,7	80,2	74,2	202,9	154,4	357,3
211	Plaće i naknade	45,2	61,0	68,5	67,1	63,7	174,6	130,8	305,4
212	Izdaci za materijal i usluge	3,3	7,7	17,2	13,2	10,5	28,3	23,6	51,9
22	Grantovi/Socijalni transferi/Subvencije	13,7	53,5	64,6	79,5	68,6	131,9	148,1	279,9
	Transferi domaćinstvima	10,7	48,5	43,4	56,1	50,4	102,7	106,4	209,1
	Tranferi organizacijama/institucijama	0,3	1,2	5,9	5,1	8,9	7,4	14,0	21,4
	Subvencije	2,7	3,8	15,2	18,3	9,3	21,8	27,6	49,4
23	Plaćanje kamate	0,6	10,1	13,6	5,4	16,2	24,3	21,7	45,9
24	Ostali izdaci/potrošnja/transferi	1,9	44,4	25,5	32,1	36,5	71,8	68,6	140,4
25	Transferi sa JR	224,3	205,4	219,8	248,2	226,9	649,5	475,2	1124,7
	od čega: Budžet BiH	51,6	51,6	61,5	57,6	52,3	164,8	109,9	274,7
	od čega: FBiH / kantoni, opštine, Direkcija za ceste	130,8	121,1	117,7	144,6	135,4	369,6	280,0	649,6
	od čega: RS / gradovi, opštine, JP "Putevi RS"	30,7	22,7	28,4	33,1	26,5	81,8	59,5	141,3
	od čega: Brčko	11,2	10,0	12,1	13,1	12,7	33,3	25,8	59,1
27	Transferi kantonima, opstinama i gradovima	17,2	18,1	18,7	40,2	22,9	54,0	63,1	117,2
28	Neto pozajmljivanje*	-1,3		-0,1	4,4	-0,7	-1,4	3,7	2,3
3	Neto nabavka nefinansijskih sredstava	4,7	4,7	8,4	13,3	6,3	17,8	19,7	37,5
4	Vladin suficit (+)/ deficit(-) (1-2-3)	102,2	-23,0	46,1	-14,9	2,8	125,2	-12,1	113,1
5	Neto finansiranje**	-0,57	-1,4	-35,2	-9,0	-5,6	-37,2	-14,6	-51,8

Tabela 1

BiH: država, entiteti, Brčko Distrikt, kantoni I-IV, 2008 godine

		I	II	III	IV	Q1	Q2	I-IV2008
1	Prihodi (11+12+13+14)	423.908.782	419.886.962	483.075.246	553.349.381	1.326.870.989	553.349.381	1.880.220.371
11	Prihodi od poreza	365.884.873	361.235.083	419.732.927	439.829.555	1.146.852.882	439.829.555	1.586.682.437
	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća	18.111.809	24.534.333	35.964.793	33.632.446	78.610.934	33.632.446	112.243.380
	Porezi na plaće i radnu snagu	20.074.584	28.816.874	25.692.452	31.885.083	74.583.910	31.885.083	106.468.993
	Porez na imovinu	2.214.127	2.371.659	1.696.239	1.745.895	6.282.024	1.745.895	8.027.919
	Prihodi od indirektnih poreza*	324.480.548	303.963.832	351.228.313	371.024.747	979.672.694	371.024.747	1.350.697.441
	Ostali porezi	1.003.805	1.548.385	5.151.130	1.541.384	7.703.320	1.541.384	9.244.703
12	Neporezni prihodi	56.390.734	56.206.082	61.220.440	52.019.864	173.817.255	52.019.864	225.837.119
13	Tekuće potpore (Grantovi)	1.513.148	2.389.365	2.060.368	61.499.963	5.962.881	61.499.963	67.462.844
14	Ostali prihodi	120.027	56.432	61.512	0	237.971	0	237.971
2	Rashodi (21+22+23)	316.069.234	365.838.658	372.742.039	464.087.808	1.054.649.932	464.087.808	1.518.737.739
21	Tekući izdaci	315.663.677	363.339.245	369.622.128	455.297.775	1.048.625.050	455.297.775	1.503.922.825
	Plaće i naknade	173.384.001	176.831.289	177.110.956	192.906.600	527.326.246	192.906.600	720.232.846
	od čega: Bruto plaće	148.023.904	150.109.364	150.338.731	161.370.880	448.471.998	161.370.880	609.842.878
	od čega: Naknade	25.360.098	26.721.925	26.772.225	31.535.720	78.854.248	31.535.720	110.389.968
	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	8.231.021	8.469.281	8.339.164	9.567.813	25.039.465	9.567.813	34.607.278
	Izdaci za materijal i usluge	26.331.686	35.358.117	44.612.437	42.284.724	106.302.240	42.284.724	148.586.964
	Grantovi	103.187.783	128.793.738	133.192.342	204.706.974	365.173.863	204.706.974	569.880.837
	Izdaci za kamate i ostale naknade	4.529.186	13.886.820	6.367.230	5.831.664	24.783.236	5.831.664	30.614.900
22	Ostali rashodi	2.064.004	2.196.423	2.900.735	4.764.096	7.161.161	4.764.096	11.925.257
23	Neto pozajmljivanje*	-1.658.447	302.990	219.176	4.025.937	-1.136.280	4.025.937	2.889.657
3	Neto nabavka nefinansijskih sredstava	9.699.508	7.637.176	10.308.974	20.122.395	27.645.658	20.122.395	47.768.053
4	Vladin suficit/deficit (1-2-3)	98.140.040	46.411.127	100.024.233	69.139.179	244.575.400	69.139.179	313.714.579
5	Neto finansiranje**	-12.088.041	-12.710.168	-12.377.429	-8.838.801	-37.175.638	-8.838.801	-46.014.439

Tabela 2

Srednjobosanski kanton, I-III, 2008. godine

		I	II	III	Q1	I-III 2008	I-III 2007
1	Prihodi (11+12+13+14)	16.015.798	13.894.783	16.408.958	46.319.539	46.319.539	41.833.327
11	Prihodi od poreza	13.387.956	11.225.963	14.029.694	38.643.612	38.643.612	33.595.022
	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća	246.556	223.469	264.274	734.299	734.299	743.782
	Porezi na plaće i radnu snagu	1.408.130	1.413.751	1.447.687	4.269.568	4.269.568	3.631.960
	Porez na imovinu	450.566	319.485	436.794	1.206.845	1.206.845	1.448.070
	Domaći porezi na dobra i usluge (po propisima do 31,12,2005)	190.326	567.959	445.738	1.204.023	1.204.023	735.117
	Prihodi od indirektnih poreza	11.020.592	8.623.995	11.356.218	31.000.805	31.000.805	26.837.323
	Ostali porezi	71.785	77.304	78.984	228.073	228.073	198.770
12	Neporezni prihodi	2.247.532	2.340.477	2.216.162	6.804.171	6.804.171	7.906.417
13	Grantovi	352.810	328.343	163.102	844.256	844.256	419.118
14	Ostali prihodi	27.500	0	0	27.500	27.500	-87.230
2	Rashodi (21+22)	11.579.277	13.170.769	14.869.546	39.619.592	39.619.592	37.404.865
21	Tekući izdaci	11.579.277	13.170.769	14.869.546	39.619.592	39.619.592	37.404.865
	Plaće i naknade	7.141.901	7.499.816	7.443.584	22.085.301	22.085.301	21.853.075
	od čega: Bruto plaće	5.594.489	5.727.419	5.774.171	17.096.078	17.096.078	16.266.029
	od čega: Naknade	1.547.412	1.772.397	1.669.413	4.989.222	4.989.222	5.587.046
	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	687.751	700.190	707.070	2.095.011	2.095.011	1.914.523
	Izdaci za materijal i usluge	1.610.340	1.671.347	2.005.064	5.286.751	5.286.751	4.778.294
	Grantovi	2.047.067	3.214.946	4.586.870	9.848.883	9.848.883	8.580.048
	Izdaci za kamate i ostale naknade	20.148	11.226	54.001	85.376	85.376	13.163
	Doznake nižim potrošackim jedinicama	72.070	73.244	72.956	218.270	218.270	265.762
22	Neto pozajmljivanje*	0	0	0	0	0	
3	Neto nabavka nefinansijskih sredstava	200.033	171.377	328.955	700.365	700.365	306.595
4	Vladin suficit/deficit (1-2-3)	4.236.489	552.637	1.210.457	5.999.582	5.999.582	4.121.867
5	Neto finansiranje**	-2.266	-2.282	-2.291	-6.840	-6.840	-964

Tabela 3

U Sarajevu održana konferencija „Javne finansije i fiskalno upravljanje“

(pripremila: Mirela Kadić)

S ciljem jačanja fiskalne politike u Bosni i Hercegovini EUFPS BiH (*European Union Fiscal Policy Support to Bosnia and Herzegovina*), Projekt fiskalne podrške fiskalnoj politici u BiH, finansiran od strane EU, u Sarajevu je, počev od 01.jula 2008.godine, organizirao petodnevnu konferenciju pod nazivom „Javne finansije i fiskalno upravljanje“. Konferencija je okupila vodeće međunarodne stručnjake i predstavnike domaćih institucija, koji su podijelili svoja iskustva o statistici vladinih finansija, makroekonomskim i fiskalnim predviđanjima, budžetskoj koordinaciji i fiskalnim pravilima, oporezivanju i rashodima kao ocjeni fiskalne politike i fiskalne održivosti.

U prisustvu zvaničnika Ministarstva finansija i trezora BiH Konferenciju je otvorio g. Marc Vanbrabant, prvi savjetnik Delegacije Evropske komisije u BiH. U svom uvodnom obraćanju g. Vanbrabant je istakao važnost adekvatne fiskalne politike u BiH. Razvoj mehanizama fiskalnog nadzora, adekvatno okruženje za institucionalnu saradnju u okviru Nacionalnog fiskalnog vijeća, te trajna formula raspodjele prihoda od indirektnih poreza, preduvjeti su za partnerstvo BiH sa EU. G. Vanbrabant je izrazio svoje zadovoljstvo napretkom koji je ostvarila BiH na polju fiskalnog opreza i fiskalne održivosti.

Boris Petkov, šef projekta EUFPS, izrazio je zahvalnost Delegaciji EK u BiH na finansijskoj pomoći, te nadalje istakao da je usvajanje Zakona o Fiskalnom vijeću pozitivan korak u unapređivanju koordinacije i implementacije snažne fiskalne politike za cijelu zemlju.

Pored više od 50 predstavnika Ministarstva finansija i trezora BiH, Ministarstva finansija FBiH, Ministarstva finansija RS, Direkcije za finansije Brčko Distrikta, Centralne banke BiH, Direkcije za ekonomsko planiranje Vijeća ministara BiH, predstavnika međunarodnih institucija i projekata, na konferenciji su uzeli učešće uvaženi profesori i predavači iz velikog broja zemalja Evrope. Prof. dr. Paul Bernard Spahn je održao zapaženo predavanje o problemima makroekonomskog predviđanja u BiH.

Na Konferenciji su aktivno učestvovali i predstavnici Odjeljenja za makroekonomsku analizu UO UIO. Mr.sc. Dinka Antić je diskutovala na temu fiskalne koordinacije i evolucije fiskalnog federalizma u BiH u svjetlu svjetskih trendova. Mirela Kadić je govorila je na temu „Mjesečno fiskalno izvještavanje i monitoring“ koje provodi Odjeljenje, te istakla značaj intervencija Fiskalnog vijeća kod donošenja pravilnika i drugih podzakonskih akata kojima će se regulirati obuhvat i rokovi izvještavanja prema OMA, osigurati jedinstvena primjena međunarodnih standarda fiskalnog izvještavanja u BiH i međunarodna uporedivost fiskalne statistike sa EU i ostalim zemljama. Aleksandra Regoje, makroekonomista u Odjeljenju, objasnila je proces projekcije prihoda od indirektnih poreza, proces izrade Dokumenta okvirnog budžeta (DOB-a) na državnom, entitetskom i na nivou Brčko Distrikta, te istakla ulogu Odjeljenja za makroekonomsku analizu u radu Koordinacionog odbora za budžet.